

ספר

סידורו של שבת

חלק ראשון

שחיבר בכבוד הרב הגאון הגדול המפורסם בתורה בקדושה ובטהרה
אור ישראל וקדושו איש אלהים קדוש בוציא דנהורא . המנוח
מיהר"ר חיים זצוקל"ה שהיה אב"ד רק"ץ מאהלב ובקהלות
החשובות המדינות וואלאחיי באמשאן וקצטנוב ושטרנאוויץ וגליל
באקווינא ולבסוף ימיו נבע לארץ הקדושה :

ולאשר יקר עלינו שיחתו של הגאון המחבר זצוקל"ה ולשאנו חצה והנעים
נמצאים מור עונר מלא יראת ה' ואהבתו הצגנו לשונו אשר הציב בפתח
השער בהדפשו בחייו :

הן הנכסו ספרי זה רבדיו ארסו חסידות . נשימת ידית הכת הקודש מקדושה
יוש שבת כדת נפש חסידות . הנחילנו ע"י נחמן ביטו מומדבר מהנה מארץ
פלאינות . הטיטו מוכן לו ארנתי וישימותי אב אל אחות משלכות . לפני
האבס כערסו מעט ממשונו החסידות . לחוק ידם ליכר עמדם להשיר חוץ
ולתהיב חסידות . להאחו בעטם קדושתו כולם אולם ארנס ורשמו בשמי טרבות
עליכן יגן להיות אובלי חלויכן כפיסרה ובקדושה לא בידים מוכחות . ולפיכן
עייב גאולה לאהר הנשאר כפנים אם עיד רבות : השמדתו שעריו לבוא נהדריו .
אל גמי משמונו . ויקרי פנינו . יוסף חומן ספר ירוס . יבלת ידו ולקה נס
מען החיים . אחו נשבעה וומים . חרות יסופות ועקב סתקיים . בהחילו
נהלה שבת לעמו כן החיים :

ווארשא

ברפוס ר' סבת לעבענאוהן נ"י

פנס תרל"ו לפ"ק

СИДУРЕ ШЕЛЪ ШАББАТЪ т. е. Порядок субботы

Варшава 1876

Въ Типографіи П. ЛЕВЕНСОНа
улица ФранцаШканская N. 1813

יקרמת המחבר

יתברך האל ישמחה האדון הכל אשר בראונו האציל וברא ויור ועשה הכל במחמרו השמים ושמי השמים הנשפטים מאורו. הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם שואפים חיובם מזיו והדרו. הוא המהיה ומהיה אורח ומטיב להם תמיד כח וגבורה נכון בהם להיות עלומים עושי דברו. ובכל עם ורגע בורא נשמות ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית * ומזה יחירה י'דעת לנו לקרננו לעבודתו ויקרא בשם ידידיו אשר בחר זרע אברהם אברהם וימן להם המלך קדושתו ותורתו ומזותיו חוקיו ומשפטיו אשר נתן לבני ישראל עם קרובו. את אשר הורישנו ה' אלהינו אחיו נירש בהבנה ולעבודתו עבודת הקדש ככפסה נפשנו למאה ומחכה. וחמדו ה' אזכיר אשר גמל עלי להטיב לי השפל והעניו. לשום חלקי מיובשי בהמ"ד אחי העיר ותמך ימינו לבדור לי חלק יפה בדת מורשה ולבחור את דרך הקדוש דרשה של תורה הקדושה. ועוד הפילא חסדו לפקוח עיני ולהביט את אשר עליה אבן יקרה היא מפנינים מרגניתא לית ס' טימא. שבהא דלחא מעלמא עילאה מתיה גנוייה בגמי המלך הוא מעוט שבת דמיקדשא וקיימא מיד ה' עלי השכיל ליתן דמתי ולבי ועד פרטי קדושה תמיד חסדו ולשום אורח עברה לראשי הילא כבודי. והנה שבת עלמותו של יום קדושה שבת בעלמו לא ימד ולא יספר ולא יערנו אמרי שפר כי אור מצהיק ומאיר וכל המשיג משיג לפי כח שכלו כיד ה' הטובה עליו נפשו לטהר:

אמנם הטוב אשר מלאתי ראייה והבנתי יקר תפארת מרגניתא קבא דליית בה כי מנצח מה שמאור השבת יופיע על אחר השומרו להגין עליו ולהצילו גם בימי החול. וקדושה מסייע לכל הכא לטהר ומחייבו נגד יארו הקשה רק חף גם זאת לזכה השגת אור השבת בטוב ובנעימים נועם אחר נועם ואשר פעם וראה כי יזכר ה' ואשרי הגבר יתסה בו בכל פעם אז תהיה יראתו על פניו בכל ימי החול לכל יחסו ויחסר ממנו בשבת הכא לקראתי נופת יורה שפר פעם ס' ח' כי יחסא ואשם חאבד ממנו הילך והגדולה והתפארת וכלי חמדה שזכה להשתמש בו בשבת שעבר איך יועם אשר לזה רמו הכתוב את שבחתי שמורו ומקדשי חירארו כלומר שחזרו להיות אלכס שמירה שתי השבחות שיה בלי נרעון מחמת קלקול שביתי החול. ובמה יזכה לזה אחר הכתוב מקדשי חירארו שמירארו בימי החול שלא תאבד ויופסד מכס על כל פנים הקדושה משבת העבר. והמוסיף בכשרון מעשים של ימי החול פהרה ופרישה. מן השמים ישקף ה' להוסיף לו בשבת ברכה וקדושה. וגם רז"ל רמזו לזה אלמלי שמרו ישראל שתי שבחות מיד גנאלין כלומר אלמלי זכו כל עדת ישראל להיות עליהם קדושה שתי שבחות בזה והוא בעבור שלא יתחלל קדושה כל ששת ימי המעשה וכשרון מעשיהם כל ימי החול לא יהיה בהם קלקול והפסד לקדושה שבת חבד אז יתקרו כל ששת ימי הבנין על תקונם ועי"ז ימחר ביאת הגאולה כי תיקון ששת ימי הבנין הוא שלימות תיקון הגמור כמו שמרמז הוזה"ק (פ' נח ע"ב ע"ב) עד דיסתיו הקשה בגוויין נהירין ויתנהיר לעלמא וכדון תלפי לרגלוי דמשיחא. כי קשת הוא בחינת היום הששי שהוא כנגד בחי' יוסף הנדיק שנאמר בו ותשב באתן קשתו ע"כ בהתיקון של כל ששת ימי הבנין עד יום הששי והששי בכלל אז נראה הקשה בגוויין נהירין מכל ששת ימי המעשה ואז תלפי לרגלוי דמשיחא כמאמר רז"ל היל' ומיד גנאלין ודברי רז"ל ודברי זה"ק עולים בקנה אחד ומדברי שניהם נלמוד שבתיקון ששת ימי הבנין תלוי ועומד הגאולה שלימה שמוכה בה במהרה בימינו

עוד ראייה והבנתי ברמז הקרא ולקחה מנאשיה כל פני האדמה שמדבר ג"כ ממעלות השבת. והוא ע"פ מאמר הוזה"ק הקדוש (שלה קי"ט ע"ב) אמר רבי שמעון מפרשה דא דולפן רזח דחכמתא ואשחמטו מנה רזין עילאין ויקריין. ת"ח קוב"ה משבת באורייתא ואמר אזילו באורתיא אשתדלו בפולחני ויה אנה משיל לכון לעלמין טבין לעלמין עילאין בני שא לא ידעי לא מהימני ולא מסתכלין קוב"ה אמר אזילו חילין ההוא עלמא טבא ההוא עלמא דכסופא עילאה איוון אבדי איך יוכל לחללא ליה ולמנדע כל האי מה קשיב עלו זה בנגב אשתדלו באורייתא וסתמון דהא היא קיימא קמייכו ומנה חנדעון ליה. ופירוש דבריו שהקב"ה אומר לישראל שיש חסדו בעבודתו ויראהו לעשות רעו ואז יעלה אותן לעולמות עליונים הקדושים ונראים ונאלצים כל טוב וחומר להם הכי ים ככס כח חסד ולחקור חלו עולמות הסובים בצדו שאתם בעבור"ו. ומענה בפי עם ב"י איך נוכל לידע ולחקור באלו העולמות עליונים בשאטו בעולם השפל הזה ורוח הקדוש משיבם עלו זה בנגב כלומר התעסקו בחורה ותדעו ותראו שאותן העולמות עומדין וקיימין לפנים. ומשיים הוזה"ק וראיתם את הארץ מה היא תחמון מנה ההוא עלמא דהא ידעתא דלחכמה דלחא עייל לטון בה וכו'. עד ומה הארץ השמימה היא אם רזה מאורייתא חנדעון מה ההוא ענמא אי אבגי מיבו עלמא ליסתבה או אי אזעיר מנה כ"ס. היש בה עין אם אין היא בה חילגא דחיי לעלם ולעלמי עלמין או אי לרובא דחיי אשתבה בגווה אם לא. והטעם מה שמכ"ה הוזה"ק להתורה שם הנגב שם תמאר רז"ל (פ"ג ע"ב) אמר ר"ל אין דברי תורה מתקיימין אלא בני שמעית עלמו עילא שאתם אמר אתה החורה וגו' ואמרו (עירובין ק"ב ע"א) מאי קומוהו תלמידי אמר רב הודא אמר מה עוקבא מלמד שיש לדרוש על כל קוץ וקוץ חילי תילים של הלכות שמורות כעורב בני אתה מולין בני שמחיר פניו עליהן כעורב. והואיל שאין החורה ניקיית כי אם בחופן זה להמית עלמו בעוה"ז ולהסיר כל מיני תענוגים ממנו. וכך דרכה של תורה פת במלח חסכל ומיש במשורה תשחה עד והיי לער תחי' ע"כ נקראת החורה ארץ הנגב ע"ד שאתם עכסה בת כלב (יהושע ט"ו) לאביה לאמר תנה לי ברכה כי ארץ הנגב נתחיי ונתח לי גולת מים ותמרו ז"ל (תמורה י"ו ע"א) ארץ הנגב בית שמעונג מכל טובה ומתת לי גולת מים אדם שאין יי אלא חורה.

תורה בלבד. ולפי זה התורה יקראת נבט שמינה מתקיים כ"ח צמי שהוא מנוגב מכל טובת הגוה"ח והיא
 זו אלא תורה בלבד ולא פטנטים. ולפי דברי הוזה"ק הלו פטרים הכתוב ורביהם את הארץ שקלי על ראי'
 השולמות הטובים ויוקרתם לפי הארץ ארץ עליונה. נאמר דזהו פי' הקרא והיה כי טובו אל הארץ וגי'
 ולקחת מראשית כל ערי האדמה ושמה בנפח והלכה אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך זו. כי ידוע שמלות
 השבת הוא החשוב שבמלות האדמה כי מורה על בריאת שמים וארץ ומידות העולם. ונאמר (מ"ר שמות ס'
 י"ה) שהוא שקולה כנגד כל התורה כולה וממילא ודאי שפי' קיום המלות שבה נוכל לידע ולראות אופן
 עלמין טבין כמו בפסק התורה ויזמר. ואחר כל זה אמרו (ברכות י"ג ע"ב) שהוא ה' חס' בעוה"ב ועבין
 ה' מששים הוא לומר פי"ב כי מעט דמעט משמיות העפע הטוב בן אור טענוג עוה"ב. כי ביותר מששים
 כחבטל הפעם וחינו עוריי' כלל כידוע מדתי חיבור והיחר. אבל ה' מששים הוא רמז על קנה האחרון
 חספשימה פעם עוה"ב טענוג נשנה וכן בכל ה' מששים שמה חז"ל שם. הכל על דרך זה. ומה נוכל
 לידע גדול הטובה ועלם טענוג הלפונה ומתוקנה לנו. לעוה"ב וממלות שבה נקח ראיה לכל התורה כי
 שקולה ככל התורה כחבור. וח"כ פקרא והיה כי טובו אל הארץ שחבטו למדרגה זו לראות הארץ ארץ
 עליונה הם השולמות עוריי' הטובים. ולקחת מראשית כל פרי האדמה שמתק ראי' ממלות שבה שנקחת
 ראשית ע"ד מחסר ה' י"ו בראשית טמן שבה וים שהתורה נקראת ראשית והיא שקולה נגד כל התורה לכן שבה
 נקראת ראשית כל פרי ומתם בנפח מששים ועבין כי שבה הוא רק על ה' מששים בעולם הוא מחסר ט"א
 ומחסר שימיות שבה ע"כ להבחין ולידע ויזמר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר ויחר
 ומחוקת לפי ע"כ אמר והלכה בזה אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך זו שחולל להבחין ולידע מה
 אמתיים העלמין טבין האלו טרעטו של הקב"ה שהדע אותם וחסים ע"י כח התורה דכדברי הוזה"ק ה"ל
 והנה לפני ימים אחדים זה זמן לא כביר אשר עלה על רעיוני שטיפי הרהיבתי לנאמר אחרי אשר גדלה
 התורה והפעלה וזרפת לגש הנמקך והלמה ממעלת שמירת השבת וכל ענין קיום התורה בכל ששה ימי
 ההשעה טלוי בזה. הנה מה פוז להדע חדושי מעשי שבה להיות עירוף ומוכן ומסודר לעיני עם בני ישראל
 שחזתי ערך כחמי בכיזרי מעלה מעט ומעיר משבתי שבה אשר הנה עליה מעלות במעלה על מעלה לפי
 השמעת העמים והשעות שכליל ויום השבת. וסדרתי אותם :

בחלק הי"א מחיבור הלו להיות לעשר קדושות. נגד העשר מדות הקדושים. ופיערם
 ממלות שבהם העולם וקראתי בשם לכל אחד ואחד שורש כי כל אחד הוא שורש בפני
 ימיו בשתי מדות הקדושים והם שהפיערים הם חשע ולא עשר. אכן בשורש הששי בכלל קדושת שתי
 מדות חסד ונבירה בדרך ההכללות שחאלל בימינו :

ובחלק השני סדרתי בדרך עליה ויורדים כל העשר קדושות של עשר מדות הקדושים. וקראתי אותם
 בשם דרושים וכי שם יבאחר דברים הנמשכים מקדושת השבת לכל התורה כולה. ואיך
 שימנהג האדם ע"י קדושת מדות האלו בדרך השכל ואור הבחיר להבין דבר מסוף דבר בקיום התורה והמלות
 כולם. והם גם פשע ולא עשר מטעם ה"ל שהרשעים והקדושים בשם דרושים על שם דרישה
 ומחירה המבואר שם. שכמו שבחינת השבת י"ז בו השבת רחבונת כל דרוש ודרוש כי יחוקר האדם וישיה
 אל נבו להחנה ולעשות כן בכל המלות. ועל פי הדברים האלה קראתי שם הספר הזה **הידורו שלך**
לשבת על שם הסדר מתחיל לנילול ומעילול לחסא, וכשמתי סימן לכל שורש ושורש וכלל דרוש ודרוש. כדי
 שיהיה זכרון לידוף שם שבה עולה לפי ענין כל שורש ושורש וכל דרוש ודרוש לפי ענין המבואר בו ויכנס
 ענינו לזכרון נבט הקורא. ודברי החיבור הלו הוא ע"ד הכתוב שחזתי זהב במשכיות כסף כו' הנה חיצת
 במשכיות כובל שני פיערים. בדרך משל לאחד שיש לו כלי זהב משוכה ומסתירה בכלי הפ...תה ממנה כדי
 לחום עליה שלא תתקלקל מימי' אך ראונו ב"ב להראות יקר הכלי המעושרה שהיה נראה קצת לעין הרואה
 להחלל בהשפעתה. ע"כ הוא עושה נקבים בכלי החיונה הסובבת סביב לפון וימין. ודרך הנקבים שם
 יבטו ארחות טמן והכלי החיונה הזאת הנה היא נקראת משכיות על שתי לשונות. ח' לשון סך והגבר
 על הפיעמות ב' לשון פכיה והבטת על דרך סכה ברות הקודש לפי שהכל סוכין בימים של פיעמות דרך
 הנקבים שבחינה. והנה בדרך זה הם דברי החיבור הזה כי הוסיף שבעזרת האל יתברך ויתעלה זכרו לעד
 ולנחם נלחים הלו דברי אלה כולם לקוים ונאמרים מדברי חכמי האמת והמדע אע"פ כן ברוב החיבור ה"ה
 שחזתי זהב היקר והנחמד מכוסה בדברים פשטות עסקי ועניני החנהגות העולם. ובקצת מקומות נתבלה
 הדיבור באמירה נעימה חכימה יבינה בלשון אשר דברו בהם חכמי המדע וסבדי כדומים שבהם צוה לא
 נעשה כדי להשיב עין הפסחילים בימי שבו כחזר למעלה בהמשל רק נעשה ע"פ ההכרח אשר לא יגונה.
 כי במקום אשר הוסיף עלי יד ה' להלביש ולכסות הדברים במכסה אור השכל עשיתי זאת ככדי שירוף
 הקורא בו ולא יקון בחוכמתי עבור הלשון שאינו מורגל בו ויכלל האפשר הקרבתו הדברים לדעת השומע.
 וזל ע"פ ההכרח גדול מאוד כחבתי בלשון למודים שלמדתי בספרי המדע. ע"כ ארשתי שפתי לילוי לפני
 שחזתי ערך כחמי ולפני כל האגים כי כשיגיעו למקום שאין הלשון מורגל בפיהם עם כל זה לא ימאחו
 מללמוד בכל הספר הכתוב לחיים. כי בעוה"י כל הדברים הנחוצים בו למהויקים הוא עץ חיים. וכל
 הדברים של עלי השכל להעמידים על משמרתם מקים אדם לנפשו ולשמות בלמא דברי חוכמה זאת
 עמתי

הקדמת המחבר

שנתי אשר הטיב עליהם כל השומע לעמתי הנה זאת המנוחה להחזיק בשידורו של שנה צדדיהם וחוקיהם כמבואר בחיבור הלו ירון אל המערכה. ואז יהיה לכם נכון ובטוח בה' שימוד להם זכות השבת בגדול אורו שיורפי עליהם ותתענגו בדרך נפשם להיחזק ברכה. גם בימי החול יהי' להם מגן וגנה מירכס הקפה לשמור שמירה מעולה מקפד דרוכה ותשובה ימים. יליגם מכל צרה וצוקה ויזכו לזאת שתמקי הבנה. ולהיות כי לא המדרש הוא הסיקור אלא המעשה. ע"כ כל המורה בחיבור הוא יהיה לוונתו עליה ללמוד על מנת לעשות ולקיים והי' יעלה עזרו מקודם להספיק על היד וההחזיק כמו וחילו. כוונתו דבר: יראה והבנה לטהר מסייעות לו. ולחשבי שומרי ומיודעי אשר פעם בפעם האזינו לאחרי פי ולעמתי יתלו. והנה המורה עליהם שגם מזה אל ייחמו ידם ואל יבדילו רק בכל שנה בשנתו יקבעו ללמוד לימוד אחד בחיבור הזה על מי מעומות ינהלו ואלו שמו הגדול יח"ם יגדילו :

איתן כי חזק דברי הספר הלו בצביל דלי העם פחותי ערך בחורה ע"כ דברי מליתי כסול ומכופל שלא ירפו ידיהם ולא יעזבו דברי החיבור הזה מפני איזה מקום שלא יהיה הלשון מורגל לפנייהם אך יאמינו הדברים פשוטין דברים הנכנסין בצב כי בצבור זה העמדותי לשון החיבור העשמים קאה באי רכות כדי להבין שומרי דומיא דמשמיע על פה ולבדין אוחן שומעת לפי ערכם ועבור זה הכחתי מאמרי רכילי הסובלים בחיבור הלו בכל עריכת לשונם ורשמתי מקומ' ומולאם לדעת איפוא הם רואים אוחס. כדי שיכל גם על מי שלא יהיה לזכרון בין עיניו ענין המחבר על גוריו. והפס יזכני בזכות הרבים שבדברי אלה יעשה רוחם בלב השומע להיות ממלדקי הרבים כרובנים. ואזכה להזיף לאור חבורי על כל הסורה דברתי ערבים יערוף כמשר לקחי כטל עלי עשב ורביבים. בעזר השם יתברך ובשיעורא דשמאי דס' ישיעם תסיב לישרים ולסובים. והנה גם על זה אודה לאל עלי גומר אשר חנני בדעת ובתבונה לבוא דרך ד' גם בנפ"ח וע"ז חנני משתחוה לפני כבודו והדר גאונו בדרך כבוד ה' ממקומו וממעונו ולהיות עקבי שמיא בליה שאין דעתי ולונו לעשות עשרה להגדל ע"כ שמתי את ידי להביא לבית הדפוס דברי חיבורי בגמ' וזו"ת הכתובים בכתב י"י בע"ה. אך אמרתי אולי יבאוו דורות האחרונים ויאמר מאן האי דקיימם ליה שעתא. ומאן דמחתי הא האשכר דלא הו ליה אומדן דעתא. ואולי לא ידע אורתא דשעתא. והיא יסוד הלו בעיניהם כאין וכאפס ע"כ מן ההכרח אמרתי להעלות על הדפים דבר אחד דרך קיצור הדברים כדי שבהנהגו בו יראה ששמתי פני בהלכה הליכות עולם. ואם יעלה זכות אבותי להעלות על הדפוס חבורי על הסורה ואזכה לעלות לארץ הקדושה תוב"כ אשכר שמשם יסוד ויתפרשו דברי דברתי בגמ' וזו"ת שתחת ידי בע"ה :

ד' איתי להניג פה בגירי ח' מה שיבארתי בהכתיבה של ספק שומאה שפשה קאת להולמו. ואחרי העיון בו אמרתי שאפשר לשעש בכחון בו להוליו מקשייתו. והנה דברים שלמדים מסוטה והם שוין ג' בכל צדדיהם. ידוע דיכ לכל אשר ברה"ה כסיקן עמא ודאי וברפיץ עליהם טרומה וקדשים כדאיטא [בנהג ג' ע"ה ובתו' גזיר ע"ה ובכמה מקומות] ובר"ה סייקן עהור לגמרי כמ"ס (בגזיר שם ועיון ג) אמנם בדברים שלא שו לגמרי לכוסה חיסם ללמדים ממנה כגון שומאה שנגע בה' מניסם ואין ידוע באיזה מהם זה איש דומה לסוטה. כי בכופה אשכר לומר שהיא באמת טהורה היא ולא נגע בה כלל הבעל. ולא כן בזה שבודאי הטומאה נגע בה' מהם וה' מהם ודאי עמא. ולא נגוד ממנה. היות מה גדינה. וכן להיפוך נוכל לומר דאשכר שנטמאה אבל הכא ח' ודאי עהור כמ"ס בכמה מקומות בתוס' נדה ג' ע"ה ד' והלל] ובחולין (ס' ע"כ ד"ה הבה) ומקוד מקומו הוא ממה שאמרנו ערך ח' דנייר. שני חזירים שאמר להן אחד רחיתי אחד מכס שנטמא ואיני יודע איזה מכס מגלחתי ומביאין קרבן שומאה וקרבן טהרה וכו'. ומקשינן עליה בגמרא ואמתי הא שני נזירים והאי דקאי גביהון הא תלתא הוה ליה ספק שומאה ברה"ל וכל ספק שומאה ברשות הרבים סייקי טהור אמר רבה בר רב הונא באומר רחיתי שומאה שחוקה ביניכם והוא עומד מרחוק דהוי ספק שומא' ברשות היחיד. והקשו רסו"ת ח"כ יבוא כל אחד קרבן שומאה ודאי דכל ספק שומאה ברשו' היחיד שורפינן עליו הרומה ויש לומר דלא גמירי מסוטה אלא דבר שאפשר לבין כסוטה דאשכר שנטמא' אבל הכא ח' ודאי טהור ואם תאמר ח"כ מאי פריך מעיקרא והא ס"ס ברה"ה כגומר יבואי שניהם קרבן טהרה הא לא דמי לסוטה כי הכא ח' ודאי עמא וי"ל דס"ס ברשות הרבים לאו מסוטה גמרינן אלא כל חד מוקשינן אחוקתיה. וילפינן הקרא פ"ק דחולין להעמיד כל דבר אחוקתיה לש"ג דודאי ח' עמא כיון דלא ידעינן ליה וכו'. ולכאורה אפשר להקשות כיון דאיכא למימר בהו אוקמי אחוקתיה ומזקה דאורייתא בדילפינן מקרא ח"כ למה לא נאמר שיהיו פהורים אף ברה"י שלא יסרכו לתביא קרבן שומאה מפעם חזקה. וכבר כתבו החוסכות דוחם לא ללמוד מסוטה כי לא דמי אליה ח"כ יהיו פהורים לגמרי לנוקמי אחוקתיהו. ובעבור זה יוכרח לומר דאף בדברים שלא שוו לסוטה ואינם ללמדים ממנה כמו זה. הוא דווקא לענין שלא נטמא אותו ברה"ל שומאה ודאי כסוטה. אבל ע"כ ללמוד ממנה שיהיה סייקן אסור כגו' דלא ישרו בחוקתן להיות דיכם כספק השקול לכך מביאין קרבן שומאה וטהרה. וכן ראינו במפרשים שסירטו מה שעכ"פ ללמוד מסוטה שישארו בשפק השקול להיות נזכרין מפל קרבן שומאה וטהרה. וכן מצא ברמב"ם ז"ל (פ"ט מהלכות נזירות הלכה י"ד וי"ו) שאף ששני נזירים ללמוד מכל הספק שומאות שללמדים שומאה שוין גם. ומה יש להביא קאת שווע לדברי הרמב"ם דה"ה (בפ"ט מהלכות שומאמת הלכה י"ב)

הקדמת המחבר

ח"ל דבר ידוע שכל אלו המומחה וכוונתו כהן שהוא משום שפסוק הכי קן של דבריך ואין פהל מן התורה
ללא מי שנמנה ודו"ל . וכמה קולמסין נשכרו להזק דבריו בזה עיין בספר"ח (בי"ד סי' ק"י בדיו"ב כ"ב)
ומה הסוגיא יש מקום לחזק דבריו דמי תימא שהספק אסור מן התורה . ח"כ מה חילוק יש בין דברים
הנלמדים מהם מסופה ושון אליה בכל דר דהוי ודאי כומאה ברשות היחיד ובין אלו שאינם שון למאה
ואינם נלמדי' ממנה . כיון דעכ"ס זמא נלמוד ממנה שיטתו על ספק השקול ח"כ יהיו פתחים מדאורייתא
עיון ספיקא מדאורייתא לחומרה . וח"כ נשאר קוביא המוכפות על מקומה יציא כל אחד קרבן כומאה
ודאי כמו כסא כומאה ברשות היחיד דשרטין עליה . אלא ודאי שפיקא דאורייתא הוא מותר מן התורה
דבנן הוא דאמרי דניחול לחומרה פמא יפגע בחיבור דאורייתא . ולכן מבניחין ללאה ידי הספק קרבן כומאה
ומהרה . וזוה נראה לי לפרש הסוגיא (בסופה ק"ח ע"ב) ח"ל ומה כומאה דבר שיש בו דעה לישאל אף
ברין דבר שיש בו דעה לישאל מכאן אמרו דכ"י יש בו דעה לישאל ברשות היחיד ספק פמא ברשות
הבנים ס' סהור ושלין בו דעה לישאל בין ברשות היחיד בין ברשו' הרבים ס' סהור וכו' עד אמר רב גידל אמר רב
דבר שיש בו דעה לישאל ואין בו דעה לישאל מהני קרא נפקי והבשר אשר יגע בכל פמא לא יאכל ודאי פמא הוא ללא
יאכל הא ס"ט וס"ט יאכל אימא סופא והבשר כל סהור יאכל בשר ודאי סהור הוא דיאכל בשר הא יריח
פמא וספק סהור לא יאכל אלא לאו ש"מ כאן שיש בו דעה לישאל כאן שאין בו דעה לישאל . ומלמדין
דבר גידל אמר רב ואינצריך למיגמר מהוסה דמי מדרב ה"א בין ברה"ר בין ברה"ב אינצריך למיגמר ואינצריך
ואי מהוסה הוא אמינא עד דאיכא דעה נוגע ומגיע לריכא ע"כ . והתוספות שם ד"ה ברה"ר ספק סהור
כו' . מהא דנכסינן במשנה ריב זיה כ"ד זיה שעתה היחה יושנת נמכה ועוסקה בשהרה אפרשה ורשזה
כ"ה . וכן ספורות והקשו עליה במגלה (ס' ע"ב) פעמה דדיה שעתה הא מעה לעה מעה כתי מב"א
פמא מסה דבר שאין בו דעה לישאל הוא ודבדל"ל ספיקו סהור הרגמה זעירי כשהבוסים נשאלו אינצריך
בסופה דהיא לה יד הנרותיה ע"כ . ואמאי משיון מעה כספק כומאה ברשות היחיד והא לא דמיא לבינה
דבוסה ודאי שרן וס' מנע כגון כומאה הוא שהרן וספק אה בעל אה חלה סהור ודאי מנע וס' פמא"ה ס' ס' ס'
שרן דמחא לא רחצה ואלן לא ילפינן כומאה אלא מה דדמי לבינה דהא דבר שאנדר"ל משנינו סהור ואל
דמי לבוסה . וטוד הניח בהוספת דהרות נע בחד בליה ואיני יודע אה מי או מה למחר הכבים והלא
מה רבי מלוי מספר שס' רשות הרבים סהור אלא דמוסיה גמירא ח"ע"ג דהוי ודאי מנע וס' שרן ורומה
פ"ג דמספרין דבר שאין בו דעה לישאל ולא דמי לבוסה וכתי הוי גוונא לא מספרין . כומאה
שהיה לו לסהר אשיו ברה"י כיון דלא דמי לבוסה כמו דשדל"ל . וי"ל עיקר הרבן שאין בו דעה לישאל
שקאל לו חושבא אשר יגע בכל פמא לא יאכל כלקמן בשמעתין בו' ואף על גב דמסיק אי מהוסה הוא אמינא
בעי' דעה נוגע ומגיע אגב שיטתיה נקם ליה ע"כ . ודכרי' ס' משהו בשין כל רוחה לתיקור דבר משקרו
דנמגרא אמרינן מכאן אמרו וכו' והתוספות כ' ביהסוך דמכאן אין ללמוד נס קפה לדחוק כ"כ נומר דמס
שאלמו אי מהוסה אגב שיטתיה נקם . גם גוף הדבר קשה להולמו לומר דישתך ספוק על זה כיון דהשאר
החינוכה היא ודאי שיטה שומר אף שיש בו דעה לישאל כי אוקותיה לחוקיה וחוקיה ל"ד מקרא כלל
ואך במקום שבו לבוסה ילפינן מינה לפתוחה והכו דלא לוסוף עליה ודוקא במקום שבו לאו לא כי שאין
בו דעה לישאל כיון דלא דמי לה אוקותיה לחוקיה הרחבונה שיטה שומר וכו' יהיה לר"ך לומר

הקרא לסהור :

נצטרך על כן נראה לפרש הסוגיא כעבור פסח לישב קוביא סהור' על נכון . וכדי שלא נהשוט דברי
התוספות מלמד עיינו ח"ו לפוטע נכאר שאפשר לתרין ולשרש דברי התוספות ג"כ בדבריט . ונאמר
דבאמא לא עליה זה על הדעה נומר דשדל"ל ימחא ברה"י כבוסה אי לאו דרבא דרב גידל . אך הנה מקום
לומר כואיל שמינע בדבר שאינו דומה קלת לבוסה כיון כומאה שנגע בא' משנים ה"ל נלמוד לענין זה
ככ"ס מהוסה לעקור פמנה החזקה להעמידה על הספק . כן אפשר לישא הא דאמרינן בתהלת הסוגיא
מכאן אמרו דבר שיש בו דעה לישאל ברה"י ס' פמא כלומר כי הוא דמי לגמרי לבוסה ועיקר החזקה
לגמרי להיות ודאי פמא אף לבסוף עליו כומאה כבוסה פהו ודאי אהורה ושלין בו דעה לישאל בין ברה"י
בין ברה"ר ס' סהור כלומר כיון ש ינו דומה לבוסה יא מכלל בוסה ליהוה פמא כומאה ודאי ולא נבאר כ"ס ספק
כומאה והוא סהור מדאורייתא כ"ל וע"כ בסוקו אמר . וע"כ לר"ך להא דרב גידל דינסינל פקרא דשדל"ל
סהור הוא והקרא בא ללמדנו דהוא סהור לגמרי מן הדיון לא מוד סהרה כ"כ . אג"ל בין אה נהגד
סהור סהור ה"ד הספק ובין אה סהור ודאו הוא בזה . דהלא עתה לפי ה"א זו בעיון דעה לישאל
נוגע ומגיע אכל כהמניח אין בו דעה לישאל אף להנוגע יש בו דעה לישאל לאין בו דעה לישאל
יחשב אה כן איכא ב' גבקותו בזה דשדל"ל אה הוא מותר מן הספק או מן הדין . כהלא
אה יגע אהם בהספק שרן וכוזה לאכול בקדשים דהוי כומאה שיש בו כרה כי כומאה הנוף
הוא ברה"י וכבר כ' הרמב"ם ז"ל בנ"נו (בה"ל פומחא מה טע) דבהפק כרה ספיקא דאורייתא מדאורייתא
לחומרה ע"כ . ויהיה אסור לאכול בקדשים מדאורייתא . אלא אה נאמר דנחין בנ"ל כומא בודאי מן
הקרא ודאי ביהוה מותר לאכול בקדשים . והשנייה וא דהדיון דמי יצירין ה"ל אה ספיקות גייצק
הוא דבר שפנדל"ש או אה הסהרה הוא מוד הספק לריבין להניח סהור כומאה וכהרה זמא הוא כומאה

הקדמת המחבר

בַּרְא' לַיִן לְרִיבֵיכֶם כִּי אִם לַקְרָבָן סִהְרָא . וְזֶה דּוּקָא אִם נֹאמַר דְּבִטְיָן דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ אַבְל אִם לֹא יַעֲמֵךְ
 דִּי אִם דַּעַת א' מִסָּךְ שִׂיחָה רַחֵו לִישָׁאל וְלֹא הִי אַבְדִּלָא כִּי אִם כְּשִׁלְיָן בְּדַעַת שְׂמִיכָה לִישָׁאל וְלֹא יַעֲמֵיךְ
 יְי אִם בְּבַשֶּׁר שִׁנַּע בְּשָׂרָךְ וְלֹא הִי סַפֵּךְ כִּרְתָּ וּגַם לֹא שִׁיךְ בּו דּוּמִיָּה דְשֵׁנִי נִיזְרִין וְאִין לִימ' בּו בִּין סִהְרָת
 סַפֵּךְ לְפִהֶרָה הוּדְלִי . וְזֶה שְׂמֵרְתוֹ דְּהַלְפִּירְךָ דְּרַב גִּידֵל וְהַלְפִּירְךָ לְמַגִּנָּמַר מְסוּסָה לְכוּמַר לְמַה לְרִיבֵיכֶם שְׂמִיכָה
 גִּידֵי בַח' וְאִף כְּסוּסָה לְבַד דִּי אִף שְׂמִיכָה נַשָּׁר בְּסַפֵּךְ יִהְיֶה עַד סִהְרָו מַלְד סַפֵּסֵךְ חִימִי מַחִי חִימִי יִהְיֶה
 סִהְרָו מַלְד סַפֵּסֵךְ וּמַחִי לִימ' בּוּזָה וְלִכָּן אֲמַר וְחִי מְסוּסָה ה"א עַד דְּלִיכָא דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ יוֹש' לִימ' גִּדּוּלָה
 בִּין סִהְרָת סַפֵּסֵךְ לְהוּדְלִי וְע"כ' אִלְפִּירְךָ דְּרַב גִּידֵל וּמַחִילָא כִּיּוֹן דְּשַׁמְעִין מְרַב גִּידֵל שַׁמְעִין גַּמִּי דְלֹא
 בְּעִינֵין דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ . וְכִזָּה כְּבַר מְסוּרָן שְׂמִי קוּשִׁיָּה הַחוּסְפּוֹת כִּי לִכָּן הַמְסָה סַמְחָה אִף דְּל"ד מַמַּשׁ
 יְסוּסָה כִּי נַשָּׁרְתָּ בְּסַפֵּסֵךְ וּמַחִי עַכ"ס מְדַרְבְּנָן מַחֲמַת סַפֵּךְ דְּלוֹרִייתָא . וְגַלְיָ כַחַב הַמְסָה לְיִלְךָ בְּשֵׁם
 הַיְרוּשָׁלַמִי (בַּס"ג מְהַלְכוֹת מַשְׁכָּב וּמוֹשָׁב הַלְכָה ד') דַּמְעַל"ע שְׂנַדְהָ אִיכוּרוֹ מַמְסָה סַפֵּךְ ע"ס . וְכַמּוֹ בּוּ בְּנַגַּע
 בְּחַדָּה בְּלִילָה א' הִיָּה בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד הִיָּה מַחִי אִף דְּל"ד לְסוּסָה מַמַּשׁ מַחֲמַת סַפֵּסֵךְ דְּלוֹרִייתָא וְגַמִּי מַרְחָא *
 וְאִף לְפִי גַו' רַשְׁל' בְּחוּסְפוֹת וּבְכִי הֵלֵךְ נוּנַע לֹא מְדַמִּין לְסוּסָה וְקוּשִׁיָּה הִיָּה עַל מַה שְׂמֵרְתוֹ הַסּוּר
 בְּרַח"ד . גַּב' לֹא קִשָּׁה כִּי כָל הַסּוּגִיּוֹת בְּשֵׁם"ס יַשְׁמַעְיוֹן שְׂכִרְשׁוֹת הַרְבִּיבִים וְדִלִי סִהְרָו בְּלִי שׁוּם סַפֵּךְ מַמְסָה
 שְׂכַחַב דְּרַמְבַּ"ם (ע"א מְהַלְכוֹת שַׁחַר אֲבוֹת הַסּוּמָאוֹת הַלְכָה א') וְשָׂרִי הַמְסַרְשִׁים ח"ל מַפְנֵי מַה סִּהְרָו חַכְמִים
 סַפֵּךְ סוּמָאָה בְּרַח"ד שְׂרִי הַיְבוּר עוֹשִׂין פִּסְחָ בְּסוּמָאָה בְּזַמַּן שְׁהַסְמָחִין מְרַבִּין . אִם סוּמָאָה וְדִלִי נְדַחִית
 מַפְנִיָּה ק"ו לְסַפֵּךְ סוּמָאָה שְׂאִיכוּר כָּל הַסְפִּיקוֹת מְדַבְרִיָּהם וְהוּוּ מְאוּסְמָחָה דְּסִהְרָו ס"ו . וְלִכְלוּרָה קִשָּׁה
 גַּמִּי לְרַבְרוֹ לְפַעַם עַל זָה וְהֵלָא כַּחַב הַחוּסְפּוֹת שְׂבַל"ג יִלְפִין מְקַרְל דְּלוֹקְמִין אַחְזַקְתִּיהּ וְכִיּוֹן דְלֹא דְמִי לְסוּסָה
 לְאֲחִיד מַמַּנָּה לְאִיכוּר וְנַשָּׁר בְּחַזְקָתוֹ וּבְחִיבּוֹתוֹ הַרְחָשׁוֹן . בְּלֹא סַעַס הַיְסָר . וְלְפִי דִירַעַו יַיְחָא כִּי מַחֲמַת
 הַחֻזְקָה הֵייוּ לְכַמִּים מְסוּסָה לִישָׁאל בְּסַפֵּךְ הַשְּׂקָל וְהִיָּה סִהְרָו מְדַלוּרִייתָא וּמַחִי מְדַרְבֵּי . וְזֶה שְׂמֵרְתוֹ מַמִּי
 מַה סִּהְרָו לְכַמִּים ס"ט בְּרַח"ד כְּלוּמַר שִׂיחָה מוּחַר אִשְׁלִי מְדַרְבֵּן . כִּי מַה שְׂבַלְיָן בְּנַגַּע יוּחַר אִף בְּדַרְבָּן
 הוּוּ מַחֲמַת יִלְפּוֹתָא דְּרַב גִּידֵל . וְכַר"ה אֲמַרִּין אִי מְדַרְבֵּן גִּידֵל הוּוּ"א בִּין בְּרִשּׁוֹת הַיְסָר . בִּין בְּרִשּׁוֹת הַרְבִּיבִים
 ס' סַמָּא וְע"כ' הוּוּרְכוּ לְחַת סַעַס מַפְנֵי שְׂהַיְבוּר עוֹשִׂין פִּסְחָ בְּסוּמָאָה כְּדִי שִׁילָא מְכַלָּל סַפֵּסֵךְ לוּדְלִי . וְע"כ'
 גַּם בְּנַגַּע בַּח' בְּלִילָה סִהְרָו בְּרַח"ד מַמְסָה זֶה וּמַסּוּלַךְ קוּשִׁיָּה הַחוּסְפּוֹת . וְאַפְשָׁר לְהַעֲמִים בְּדַבְרֵינוּ לְכוּן
 הַחוּסְפּוֹת . וְזֶה שְׂכַחְבוּ דַּעַת דְּרַב שָׁלִין בּו דַּעַת יִשָּׁאל לְכוּמַר מַשְׁבֵּר אֲשֶׁר יַנַּע בְּכָל פַּמְחָא . ס' שְׂעִיקָךְ
 הַדִּין לְהִיוֹת סִהְרָו וְדִלִי לְכוּמַר מוּהַבְשֵׁר כִּי מְסוּסָה לְחוּד הוּוּ"א דְּנַשָּׁר עוּד סוּמָחָת סַפֵּךְ אֲבָל שְׂמֵרְתָּ
 דְּכַתִּיב וְהַבְשֵׁר וּנ' . וְהוּוּ מוּחַר כִּיּוֹן בְּלֹא זִמָּת הֵייוּ מַחִיבִים לְכוּמַר שְׁנַעְמִידוֹן עַל חֻזְקָתוֹ וְאֲבָל בְּדַבַּר
 הַרוּמָה לְסוּסָה סִהְרָו הַכַּחוּז מַחֲזַקְתוֹ לוּמַר שִׂיחָה אֲסוּר כְּסוּסָה . וְאִם רַק אִינוּ דּוּמָה מַמַּשׁ לְסוּסָה הַדְרִינִי
 לְאוֹקְמִי אַחְזַקְתוֹ דַּמְעִיקָא וְע"כ"ס נַשָּׁר בְּסַפִּיקָא וְסַפִּיקָא דְּלוֹרִייתָא מְדַלוּרִייתָא לְקוּלָא וְלַמַּה הוּוּ"א הַסּוּרָה
 לְהוּדְעִינוּ עוּד קַרְחָ ע"ז . וְאִךְ אֲפַשָׁר לוּמַר דַּס"טוֹ מִן הַסּוּרָה לְחוּמְרָא א"כ' מַה לִימ' בִּין דְּבָרִים הַלְלַמְדִים
 לְסוּסָה מַמַּשׁ לְדַבְרִים שְׂאִינִם גַּלְמִדִים וְיִשָּׁאֵר הַקּוּשִׁיָּה בְּשֵׁנִי נִזְרִיָּהם הַכֵּל כַּל"ל . אֲחַלָּא וְדִלִי דְּכַפִּיקוֹ סִהְרָו
 יְמוּחַר הַקַּרְחָ דּוּהַבְשֵׁר . וְהִיָּה דִי לְהַשְׂמִיכְתוֹ הַפְּסוּקָה הַשְּׂנִי שֶׁל כָּל סִהְרָו יִאֲכַל בְּשַׁר שְׂדוּקָה וְדִלִי סִהְרָו אֲבָל
 סַפֵּךְ סַמָּא הוּוּ עַבּוּר שְׂהוּוּ סַפֵּךְ שֵׁם בּוּ כִרְתָּ וּמְדַלוּרִייתָא לְחוּמְרָא יִהְיֶה אִיכָּל שַׁמְעִין אִף שֵׁם בּוּ חֻזְקָת
 בַּסִּהְרָה וְלִיּוּלָא מַחֲזַקְתוֹ וְלִכָּן דְּכַרְחִי אַחֵו . אַשְׁמַעִין לְכוּמַר מַמַּשׁ דְּרַב הַלְפִּירְךָ לְפַנִּי הַמְקַרְלוֹת וְהֵייוּ
 לְפִי הוּוּ"א דְּבַעִין דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ כְּמוֹ בּוּעַל וּנְכַעֲלָתָ א"כ' כְּשִׁגְלִי קַרְחָ דְּכַנּוּעַ לְחוּד מְקַרְבִי בּוּ דַּעַת
 לְשָׁאוֹל מַחִי דְּכָל סִהְרָו כְּפִירָש"ס . הִיָּה הוּוּ"א דְּהִ"ה בְּנַגַּע לְחוּד בַּחֵס יֵשׁ בּוּ דַּעַת לִישָׁאל וְהוּוּ סַמָּא
 וּנְנַע בְּסִהְרָו הִיָּה גַּמִּי דַּעַת לִישָׁאל וּמַחִי לִכָּן לְרִיךְ קַרְחָ הַשְּׂנִי וְהַבְשֵׁר אֲשֶׁר יַנַּע בְּכָל סַמָּא לוּמַר דְּזֶה מְקַרְבִי
 אִין בְּדַל"ס וְעִיקָר דַּעַת לְשָׁאוֹל תְּלִי בְּנַגַּע וְלֹא בְּנַגַּע . וְע"כ' לְרִיבֵיכֶם ב' מְקַרְלוֹת וְזֶה שַׁמְעִין גַּמִּי דְּבַחִין
 בְּדַל"ס הִיָּה סִהְרָו גַּמּוּר וְלֹא סַפֵּךְ דְּלִיכָּא אֲחַל דִּאִף בְּאֲבַדִּל"ס הוּוּ ס"ס . וְה"כ' בַּס' סוּמָחָת הַגּוֹף נַעֲשִׂיהָ
 וְדִלִי סַמָּא וְה"כ' לְפִי זֶה לֹא שַׁמְעִין מַחִי כָּל דְּלִ"ד דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ הוּוּ סַמָּא וְכַסְלָא יִדְּוִק דְּבַחִין נּוּנַע וּמַגִּיעַ .
 נַעֲלוּם מְקַרְבִי אִין בְּדַל"ס וְעַבּוּר שְׂהוּוּ סַמָּא סַפֵּךְ כִּרְתָּ לִכָּן הוּוּ וְדִלִי סַמָּא וְכַסְלָא יִדְּוִק דְּבַחִין נּוּנַע וּמַגִּיעַ .
 קִשָּׁה יוּחַר הַקַּרְחָ אַחְרִינָא וְהַבְשֵׁר אֲשֶׁר יַנַּע בְּכָל סַמָּא ל"ל . כִּי כִיּוֹן דְלֹא מוּעִיל דַּעַת נּוּנַע לְבַד פְּשִׁיעָא שְׂלָא
 יוּעִיל דַּעַת מַגִּיעַ לְבַד וְל"ל הַקַּרְחָ אֲחַל וְדִלִי דְּבַחִין בְּדַל"ס אִף ס' לֹא הִיָּה לְכִי לֹא יִסְמָחָה רַק מְסוּבָה יֵשׁ
 בְּדַל"ס וְה"כ' טַעַם וּמַגִּיעַ ע"כ' לְרִיךְ קַרְחָ אַחְרִינָא לוּמַר דְּדוּקָא בְּנַגַּע לְחוּד תְּלִיָּה מְלַחֵא וְלֹא בְּנַגַּע . מַמַּלָּא
 לְפִי חִירוֹן הַגַּמְרָא שַׁמְעִין שְׂפִיר הַרוּוִיָּהוּ שֵׁ"ל דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ וּגַם דְּכַר שְׂאֲבַדִּל"ס אִף ס' לֹא הִיָּה רַק
 עוּחָר לְגַמְרִי . וְכִזָּה נְכוּוִים דְּבָרִי הַחוּסְפּוֹת שְׂעִיקָר הַסִּהְרָה לְכוּמַר מוּהַבְשֵׁר כְּאֲשֶׁר כַּחֲבוּ . וְזֶה שְׂכַחְבוּ דְּדַעַר
 גּוּנַע וּמַגִּיעַ אֲבָל שְׂפִיעִיה נְקִישָׁה לְכוּמַר כִּי לֹא זֶה שְׂעִיקָר הַחִירוֹן וְעִיקָר הַחִירוֹן הוּוּ דְּלִרְךָ הַקַּרְחָ הַסּוּרָה
 סִהְרָו וְדִלִי הוּוּ נַשְׁמַעַ מַחִי הִיָּה הוּוּ"א דְּבַעִין דַּעַת נּוּנַע וּמַגִּיעַ כַּל"ל . וְכִזָּה נְרָאָה לְדַבְרֵי הַרְמַבַּ"ם
 שְׂהַבְחָתִי לְעִיל בְּמַה שַׁמְחַלֵּךְ בְּסַפִּיקָא דְּלוֹרִייתָא בִּין ס' אִיכוּר כִּרְתָּ שְׂהוּוּ מְדַלוּרִייתָא לְחוּמְרָא וּבִין ס' שְׂאִרִי
 אִיכוּרִים שְׂמְדַלוּרִייתָא לְקוּלָא . וְהַקִּשָּׁה עֵלוֹ בַּס' לְחַם מַסְנַה מְסוּגִילָא ז' . לְפִי סַכְרָתוֹ דִּישׁ חִילוּק בִּין ס'
 כִּרְתָּ אִו לֹאוּ מַחִי רּוּמִיָּה דְּרַב גִּידֵל שְׂמִי הַמְקַרְלוֹת אַחְדֵי עַד שְׂהַיְרַךְ לְחַלֵּק בִּין דְּכַר שֵׁם בְּדַל"ס וּבִין דְּכַר
 שְׂאֲבַדִּל"ס לְיַמָּחָה דְּשִׁנְיָהם מִיָּרִי בְּדַבַּר א' וְאִךְ הֵא דְּכַתִּיב כָּל סִהְרָו יִאֲכַל בְּשַׁר וְדִיִּיקִין הֵא סַפֵּךְ סַמָּא הוּוּ
 לְפִי שְׂהוּוּ סוּמָחָת הַגּוֹף וְהוּוּ ב' רַס לִכָּן שְׂפִיקוֹ אֲסוּר . מַשָּׁ"כ' בְּסוּמָחָת בְּשַׁר דְּלִי בּוּ כִרְתָּ וְלִכָּן שְׂפִיקוֹ
 כַּסּוּר

הקדמת המחבר

סבור . והנה לכאורה היה נראה להרץ קושייתו . כיון והסוגיות זו הוא מיוחדת דרך גידול חמור רב ורבי
 הוא דליתו חושש לספק דרוסה כמ"ס (בחולין נ"ג ע"א) והגמרא מקשה (חולין מ"ג ע"ב) לעולם דסבר אין
 חוששין לספק דרוסה . מאי שנא משני התיבות א' של חלב וא' של שמן דמחייב בלאש חלוי ומשני הכא
 אחזקו חיבורא ופירשו התוספות לאו דוקא אחזקו חיבורא אלא דלא אחזקו הימרא וליכא חזקה . ומשמע
 היכא דליכא חזקה הימר חלוי מביא אשח לוי סברה זו שאין חוששין לספק דרוסה וממילא חלוי נכ רב
 פסוקר שאין חוששין לס"ד לר"ך כסבור כמו כן שבאחזקו הימרא חלוי מביא אשח חלוי כדי שלא יקשה
 עליו משני התיבות . ולזה לכאורה לא נוכל להרץ הקרא דכל פסוקר יאכל כסר לפי שהוא ספק כרת .
 דכיון דהכא מיירי בדבר שנוכל לומר בו אוקמומו אחזקתו כול"ל וגם הוא דומיא דכשר שקרבן פסוקר הי'
 והי' לו חזקה פהרה וזכיה לו חזקה פהרה חף בש' כרת פסוקר הוא וחלוי חייב בלאש חלוי לסכנת רב .
 וע"כ דייק רב שפיר לפי סברתו דעל כרחק החילוק בין יש בו דעת לישראל או לא . אך בחמת הנה חיכא
 להקשות לפי סברת הרמב"ם על סוגיא דחולין גופא מ"ל להגמרא לחלק בכך ולומר דף בש' כרת אי
 חיכא חזקה הימר פסוקר עבור קושיא משני התיבות הלא קושיא מעיקרא ליתא מ"ס משני התיבות דמביא
 אשח חלוי . שאני הכא ספק כרת ומדאורייתא לחומרא ע"כ חייב בלאש חלוי ולא כן בספק דרוסה
 שהוא מדאורייתא לקולא ואז אש נאמר דלסכנת הרמב"ם טבל להרץ בחלוף זה . ואין לר"ך לומר דבחזקה
 הימר חף בספק כרת פסוקר קאי קושיית הלחם משנה הזכר על מקומה מ"ל לרב דלייק מקראי כול"ל .
 אמנם לפי דבריו ה"ל דהיה קשה להגמרא קרא דפומאחא כשר למה לי מכה זה שמעינן דקרא דפומאחא
 הגוף אחי למימר דלא בעינן דעת חובט ומניע ואז לריבין תרווייהו כאמור למעלה וא"כ מקרא נמי שמעינן
 דלא מועיל ס' כרת במקום חזקה דעת לא כן היו גבי פומאחא כרת פסוקר פסוקר חלוי חף כרת"ר וכלא
 דעת לישראל ולא שמעינן דלא בעינן חובט ומניע כיון דהי' בלא דעת לישראל לא שייך בו חובט ומניע .
 והיכא דלא שמעינן מניה חובט ומניע לא לר"ך ק . הינה לאשמעינן דבנוגע לחוד חלוי אין בדעת לישראל
 ודברא קושיא לדוכתיה . קרא אחרינא ל"ל . אלא ודמי מדכתיב כרי קראי שמעינן דאין שום אופן לצומאחא
 הגוף אש לא מטפס דעת לישראל ו"ל חובט ומניע . וע"כ ל"ל אחי לא סמא בלא דעת לישראל ויסמא
 פסוקר ספק נבדיל כמו ב' התיבות משום שאני הכא דאחזקו הימרא . וע"כ היכא בחולין נ"כ כאמחית סברתו
 דמחלק בין אחזקו הימרא או לא . וממילא נשמע במקום דלא אחזקו הימרא כמו ב' התיבות סביקו
 לחומרא מדאורייתא וחייב בלאש חלוי . והוא הוא דינו של הרמב"ם ז"ל . וכוונתו דכריי ולא קשה עליו
 לא מסיגיא זו ולא מסוגיא דחולין כחברו פירוט עד כה . וזה הוא הכל לדעת רב דסביר' ליה אין חוששין
 לס"ד וממילא שמעינן לדירון דספקין לאמור בב' דמשום דאחרע חזקה סבוכה כדורס כאשר מנואר חלוי
 בחבובה גם בדאיכא חזקה פהרה הואיל ואחרע מחמת שאירע לה ס"ע . סביקו לחומרא חף
 בדאיכא חזקה פהרה . ולכן כהב הרמב"ם בסתם לבד ממקום דאית ביה כרת . ולכל אחד ואחד כדאית
 ליה לרב שלא בחזקה פהרה . ולדירון חף בדאיכא חזקה . ודוק היטב כי נכונים הדברים למצין . ולגודל חמלת
 הדפוס והפועלים חלויים לאמר כלו מעשיכם לא יכולתי להעריך עוד חייה עליה לתרופה מהדושי אשר בכתיבים
 חלוי . וברכות ה' גם בהקדמת חלק שני לחינה נא מעט מהדושיי בגמ"ס :

והנה זכתי כמ"ס להעלות לזכרון פמונה עבר פקקים סינו פשעה פשעה' ותשעה דרוסוס . והם כנגד שני
 אוחיות ראשונות של שמי . הש"י יזכרו להעלות עוד דברים מ"ס החלמוד שהעליתי וע"י השמעתה
 הל"ז מ"ס החלמוד יתקון יו"ד מ"ס פשמי . גם מספר שם חיבורי סידורו של שבת עם הסולל
 משלשה התיבות עולה כמספר שמי ושם חזי ז"ל הצעיר חיים בן פרו' ש"פיה במספר השום
 חושבנא דדין כחושבנא דדין . לכן הגם כי לעיר חובכי מאיש ולא בינת אדם לי ומי חזכי לעודן חסלה
 לפני מלך אל רם ושחא חף על חסדו וטובו אשען להתפלל ולהתקן לפני שמו הגדול שהח"י פקקים
 פערכתי בחיבור הלך פהרה לרנן כקרנן עולה ויתקיים בי ח"י מי יודוך פשוה' ובעוה"ב . ואזכה לההלך בחרנות
 פתיים להסתמח על נחלת ס' חמן וחמן כ"ר . והאלהים הרועה אותי מעזרי . יגמור כעזי . לחטום .
 תורה בלימודי . ככל הכמוז לחיים צירושלים :

כלל כה דברי סמך חיים במוהר"ש זננה"ס חונה במאהלוב ובאטי"שא
 וקע"שענוב ומשערנאוויץ והגליל :